



49716 - Ameliyat yapan bir doktor iftarını erteleyebilir mi?

Soru

Benim yakın bir akrabam doktor ve: "Ameliyat yaptığı zaman iftarımı erteleyebilir miyim?" diye sormaktadır.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi:

Sünnet olan, güneşin batmasıyla birlikte iftarı açmakta acele etmektir. Nitekim Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den bu konuda hadisler gelmiştir.

Bu hadislerden birisi şudur:

Sehl b. Sa'd'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا عَجَّلُوا الْفِطْرَ.] [رواه البخاري ومسلم]

"İnsanlar iftarlarınıierken yaptıkları (iftarda aceleettikleri) sürece hayır üzeredirler."[\[1\]](#)

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- hadisin şerhinde şöyle demiştir:

"Hadis, güneşin battığı gerçekleşikten sonra iftarı açmakta acele etmeyi teşvik etmektedir.

Anlamı: "Bu sünneti muhafaza etmeye devam ettikleri sürece ümmetin işi düzenli, ümmet de hayır üzere olacaktır. Eğer iftarı ertelerlerse, bu durum, ümmetin içine düştüğü bir fesada delâlet eden bir alamet olacaktır."

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- hadisin şerhinde şöyle demiştir:



"el-Muhelleb dedi ki: Bunun hikmeti; gündüze, geceden bir şey eklenmemesidir. Çünkü bu, oruçlu için daha kolay ve ibâdeti edâ etmekte daha güçlü olmasına vesiledir. Âlimler, bunun (iftarın) yerinin, gözle veya adâletli iki şâhidin -tercihli görüşe göre adâletli bir şâhidin- haber vermesiyle güneşin batışı gerçekleştiği zaman olduğunda ittifak etmişlerdir."

Başka bir hikmet ise şudur:

"Allah -azze ve celle-'nin helal kıldığını bir an önce yemek ve içmek için acele etmektir. Çünkü Allah Teâlâ kerimdir (cömerttir). Kerim ise, cömertliğiyle insanların zevk almasından hoşlanan kimsedir. Bu sebeple Allah Teâlâ, güneşin batışıyla birlikte kullarına helal kıldığı şeylerden onların yemek ve içmekte acele etmelerinden hoşlanır."[\[2\]](#)

İbn-i Dakik el-İyd şöyle demiştir:

"Bu hadis, gökte yıldızlar gözükünceye kadar iftarı erteleyen şaya bir reddiyedir."

İkincisi:

Sünnet olan; oruçlunun yaş hurma, bulamazsa kuru hurma, onu da bulamazsa su ile, bunu da bulamazsa, bulabildiği yiyecek veya içecek ile iftarını açmasıdır.

Oruçlu, iftarını açacak bir şey bulamazsa, niyetle iftarını açar.Yani, iftarını açmaya niyet eder. Böylelikle iftarı açmakta acele etmiş ve bu konuda sünnete göre hareket etmiş olur.

Değerli âlim Muhammed b. salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"(Oruçlu, iftarını açmak için) su veya başka bir içecek ya da bir yiyecek bulamazsa, kalbiyle iftarı açmaya niyet eder. Bu onun için yeterlidir."[\[3\]](#)

Buna göre bu doktor yaş hurma veya kuru hurma ile iftarını açamamışsa, su ile iftarını açar. Eğer ameliyat ile meşgul olduğu için buna da imkân bulamamışsa, iftara niyet etmesi kendisi için yeterlidir. Böylelikle sünnete mutabık hareket etmiş olur.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.



[1] Buhârî, hadis no: 1957. Müslim, hadis no: 1098

[2] Muhammed b. Salih el-Useyimîn, "eş-Şerhu'l-Mumti", c: 6, s: 268

[3] Muhammed b. Salih el-Useyimîn, "eş-Şerhu'l-Mumti", c: 6, s: 269